

Oele de uil vertelt

Het jeugdblad van IWN LEEUWARDEN E.O.

Hier zien jullie alweer de derde uitgave van ons jeugdblad. Ook nu heeft de Oele weer heel wat te vertellen. Lees maar gauw.

Oele de uil vertelt over hoe de verschillende dieren de winter doorkomen

Zoogdieren moeten voldoende eten om warm te blijven. In de winter is er minder eten te vinden en het is moeilijker. Wat doen ze om de winter door te komen?

Wintervacht:

Sommige dieren zoals herten, schapen, zwijnen en paarden kunnen in de winter nog aan eten komen. Ze eten dan minder lekkere dingen zoals boomschors. Dan hebben ze genoeg te eten in de winter. Om tegen de kou te kunnen krijgen ze in de winter een dikke vacht. Dieren in de winter hoe komen ze de winter door?

Winterrust:

Voor de winter leggen deze dieren een voorraad aan. Ze slapen in een warm holletje. Als ze wakker worden eten ze en gaan daarna weer slapen.

Winterslaap:

Sommige dieren zoals de vleermuis de egel, zevenslaper slapen de hele winter, voor de winter eten ze veel zodat ze een vetlaag krijgen. Hun hart gaat langzamer kloppen, zodat ze hun vetlaag kunnen gebruiken totdat ze wakker worden.

De egel in de winter

Ik eet wormen kevers en slakken. Het liefst heb ik een tuin met planten erin, hier kan ik meer voedsel vinden dan een tuin met tegels erin. Geef mij geen melk, hier krijg ik buikpijn van. Strooi ook geen gif tegen slakken, hier kan ik dood van gaan.

Als je een vijver in je tuin hebt, leg er dan een plankje in, zodat ik er weer uit kan klimmen als ik in het water val.

In de winter slaap ik, omdat ik dan geen of heel moeilijk eten kan vinden. Voordat ik in winterslaap ga eet ik veel, zodat ik een vetlaag krijg die ik in de winter kan gebruiken. Mijn lichaamstemperatuur daalt van 35 graden naar 5 graden. Mijn hart gaat langzamer kloppen en ik ga langzamer ademen zodat ik mijn vetlaag kan gebruiken tot ik weer wakker

word. De winterslaap doe ik in mijn hol. Mijn hol maak ik in oude konijnenholen of in een hoop bladeren of onder takken. Mijn hol is bekleed met grassen en mossen en planten. Ik heb dit in mijn hol geslept. Ik word rond april weer wakker.

Je kunt ook een egelhuis voor mij maken of kopen bij een tuincentrum en dat voor mij in je tuin zetten, dan kom ik graag bij je wonen.

Op Internet kun je bouwtekeningen van egelhuisjes vinden. En tevens huisjes die je kunt kopen. De link waar je het Huisje van de foto kunt vinden is www.denbosrand.be

De gaai

De (Vlaamse) gaai. Wie kent hem niet, de lawaaijige bruine vogels met de mooie blauwe streepjes op de vleugels. Gaaien eten vooral insecten en eieren. In de winter eten gaaien vooral eikels, maar ook beukenootjes,

granen, maïs en fruit. In de herfst verzamelen de gaaien een heleboel eikeltjes. Die eikeltjes verstoppen ze in de grond om te bewaren. Als de gaai niet zoveel eten meer kan vinden en honger heeft, zoekt hij de eikeltjes weer op. Ze weten precies waar de meeste eikeltjes verstopt zijn. De eikeltjes die ze niet terug vinden kunnen weer uitgroeien tot een nieuwe eikenboom. Zo zorgt de gaai dat de eikenbomen

blijven bestaan en zo kan de gaai volgend jaar weer gewoon eikeltjes eten.

Hoe de vleermuis zich op de winter voorbereidt

In de zomer en het najaar kun je ze zien vliegen in de schemering en nacht: vleermuizen! Ze zijn dan volop aan het jagen. Vleermuizen eten vooral insecten. In het najaar eten ze hun buik helemaal rond. Ze hebben dan voldoende vetreserve voor de winter. In de winter eten ze dan helemaal niets. Ze gaan een winterslaap houden.

Vleermuizen zoeken een plek waar ze de hele winter kunnen slapen, bijvoorbeeld een spleet tussen muren. Het mag niet te koud zijn, maar ook niet te warm, wel moet het vochtig zijn, zodat de vleermuis niet uitdroogt. Grotten of kelders zijn goede overwinteringplaatsen. Wanneer ze een plek hebben gevonden hangen ze onderste boven aan het plafond. Met hun kop omlaag aan hun pootjes. Met de klauwen aan hun achterpoten hechten ze zich aan de wand. Ze kunnen hun poten "op slot doen". Zo kost het geen kracht en energie.

Vleermuizen blijven zo de hele winter hangen. Vleermuizen hebben nog meer aanpassingen

om energie te besparen. De temperatuur van het lichaam daalt van 39 graden naar nog maar ongeveer 6 graden Celsius. De hartslag wordt veel lager. Normaal slaat het hart 600 keer, maar tijdens de winterslaap nog maar een paar keer per minuut. Ze halen nog maar weinig adem. Zo besparen ze veel energie.

Je mag de vleermuis nooit wakker maken tijdens de winterslaap. Het wakker worden kost heel veel energie. Hij heeft dan niet voldoende vetreserves daardoor zal hij het niet redden tot het eind van de winter. Lekker laten slapen dus!

De vleermuis is het enige zoogdier dat kan vliegen! Vleermuizen hebben geen veren maar haren. De achterpootjes zijn kort. De voorpoten hebben heel lang uitgegroeide vingers, met een vlies ertussen. Dat is de vlieghuid. Een vleermuis heeft kleine oogjes en grote oren. Hij gebruikt vooral de oren als hij 's nachts op jacht gaat.

Als het warmer wordt, in maart, worden de vleermuizen weer wakker. Dan vliegen er ook weer insecten. Op jacht dus maar weer!

De uil in de winterperiode

Overdag slapen de uilen. Dit doen ze meestal op een vaste plaats, die plaats wordt een roestplaats genoemd. Vooral Ransuilen zitten op een roestplaats, meestal in dennenbomen of sparren. Uilen eten veel muizen en vogels. Als er te weinig voedsel is, zwerven uilen rond of trekken weg naar het noorden of oosten van Europa. Velduilen trekken in de winter naar het Middellandse

Zeegebied of naar Noord Afrika. Steenuilen blijven in de winter op hun eigen plek.

De muis in de winterperiode

Muizen houden wel een echte winterslaap, maar dit doen ze alleen als ze in echt koude streken leven. In Nederland is het 'winters niet zo heel erg koud, dus hoeven muizen hier geen winterslaap te houden. Muizen leven vaak in hollen onder de grond. Een muis slaat een vetreserve op en gaat een wintervoorraad aanleggen. Deze voorraad wordt opgeslagen in een voorraadkamer. Het kan ook zo zijn dat de muis in de winter op pad gaat om voedsel te zoeken. Muizen zoeken tijdens een natte periode soms hogere, droger gelegen plekken op. Zo komt de muis dus de winter door.

Waterbeestjes, wat leeft er in het water?

Op zondag 28 juni was er een ochtend voor de jeugd. Van alle kanten kwamen ouders, grootouders en kennissen met de kinderen naar de Froskepölle.

Het was heerlijk weer en toen we bij de sloot waren werden onmiddellijk de netjes door het water gehaald om de vondst daarna in één van de witte bakjes te gooien. Op de zoekkaarten, die we bij ons hadden, kon je kijken welk beestje je had gevonden.

Er is van alles te vinden in het water, waterspinnetjes, watertorretjes en stekelbaarsjes. Eén van de kinderen, ik weet niet meer wie, heeft zelfs een baby salamander gevonden. En natuurlijk krijg je allerlei waterplanten in je netje, die op dat moment alleen maar lastig zijn.

Tussendoor konden (in groepjes van zes) de kinderen gaan tekenen, maar pas nadat ze een minuut met hun ogen dicht op de grond hadden gelegen. In die minuut moesten ze heel goed luisteren wat ze allemaal hoorden. Daarna gingen ze dat dan tekenen. Je ziet dan pas hoe moeilijk dat is om

zoveel mogelijk geluiden te onthouden.

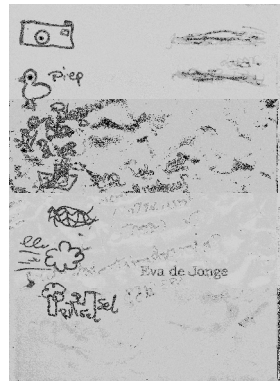
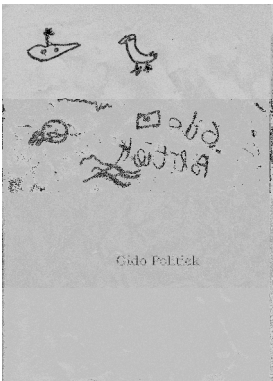
De resultaten waren verrassend. Wat hoor je veel als je niet kijkt! Ritselen van de bomen, het fluiten van vogels, een blaffende hond, het klotsen van de golven en nog veel meer.

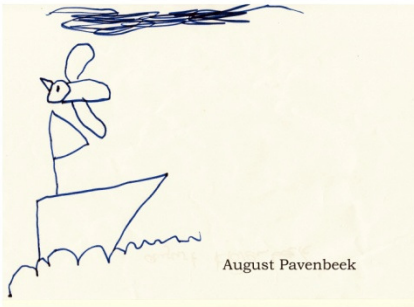
Om half één was het feest al weer afgelopen en ging iedereen tevreden naar huis.

Ik heb zelf ook op de grond gelegen, geluisterd en getekend. Een volgende keer toch ook maar een netje meenemen. Ik zag een opa ook met een schepnetje in het water zoeken.

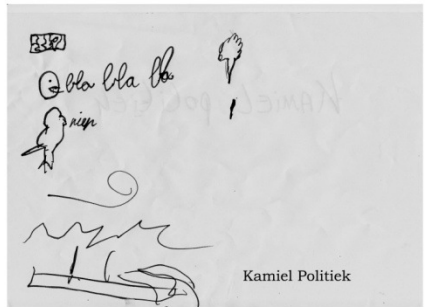
Dus wie weet, de volgende keer een ochtend waterbeestjes voor jong en oud!

Corrie Kruiswijk

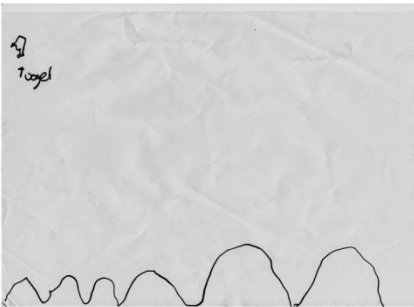

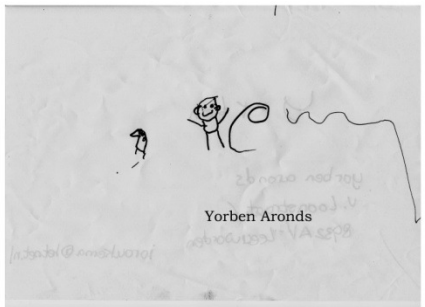
August Pavenbeek

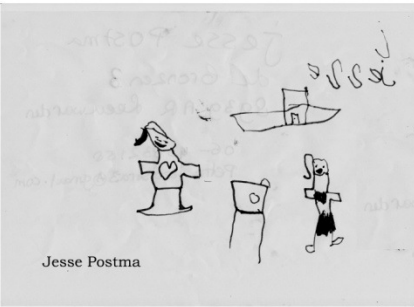
Kamiel Politiek

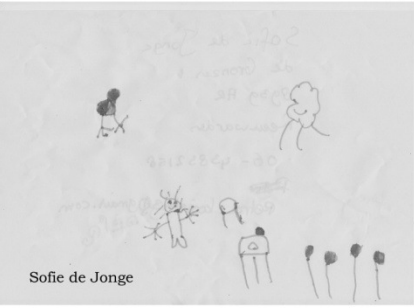
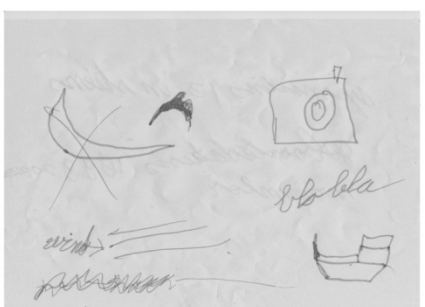
Togel

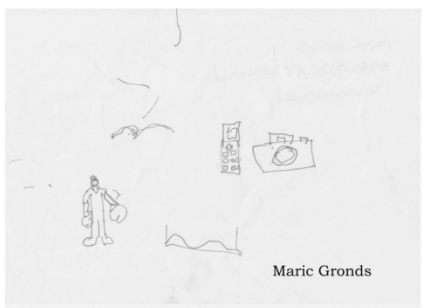
Yorben Aronds

Jesse Postma

Sofie de Jonge

Maric Gronds